

Monumentnummer*: 512323

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 14 april 2000
Kadaster deel/nr 82662/87

Woonplaats*				Gemeente*		Provincie*	
Best				Best		Noord-Brabant	
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*		Woonplaats*	Locatie
Batalaan	1			5684 ZK		Best	
Batalaan	1 A	A		5684 ZK		Best	
Kadastrale gemeente*		Sectie*	Kadastraal object*		Appartement aanduiding		Grondperceel
Best		F					914
Best		F					347

Omschrijving**

Inleiding

DUBBELE DIENSTWONING met GARAGE (type II) voor hoger personeel in de stijlvormen van het Functionalisme uit 1933, gebouwd door de Tsjech Thomas Bata bij zijn schoenfabriek in Batadorp.

Het ontwerp is vermoedelijk van architect Antonín Víttek, die verbonden was aan de moederfabriek te Zlín (Tsjechoslowakije). Van dit bouwtype II zijn vier blokken gebouwd, het zijn:

Batalaan 1A-1", 2A-2B", 2C-2D

Wilhelminakanaalstraat 21-23

In heel Batadorp werden, in het tweede kwart van de 20ste eeuw, voor lager en hoger personeel van de fabriek 123 dienstwoningen gebouwd in negen bouwtypes.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Datum van downloaden 09 august 2024

Omschrijving

Het dubbele woonhuis met twee bouwlagen heeft een rechthoekige plattegrond met aan de zijkant van het huis een terugliggende eenlaagse garage, die aan de achterkant van het huis overgaat in een berging. Tussen beide bergingen van de huizen een open waranda.

Zowel het woonhuis als de garage zijn voorzien van een plat dak met houten overstek. Oorspronkelijk had het huis een betonnen overstek met fries. In de voorgevel van het huis heeft de woonkamer een erker met een dakje, dat bij de voordeur een portiek vormt. Bij voordeur een bordes met tweebloktreden. De huizen zijn opgetrokken uit machinale baksteen gemetseld in klezorverband. De muuropeningen zijn voorzien van een rollaag. Oorspronkelijk hadden de vensters stalen roedenramen. De indeling van de huizen, die het spiegelbeeld zijn van elkaar, is als volgt: op de begane grond woon- en eetkamer; keuken; gang met trap naar verdieping; w.c.; garage en berging met ingebouwde provisiekast. De verdieping heeft een badkamer en drie slaapkamers waarvan één met twee ingebouwde kasten.

De woonkamervloer, verdiepingsvloer en het platte dak van de woningen hebben een houten balklaag. Het dak van garage en berging is van kolenasbeton. De rest van de vloeren is van beton voorzien van een deklaag van cement-estrik of terrazzowerk.

Waardering

De dubbele dienstwoning type II met garage is van algemeen belang. Het gebouw heeft cultuurhistorische waarde als voorbeeld van een sociaal-economische ontwikkeling, namelijk de industrialisatie en internationalisering van Noord-Brabant in het Interbellum. Het object is tevens van belang voor de typologische ontwikkeling van de arbeiderswoning. Het heeft architectuurhistorisch belang als karakteristiek en zeldzaam voorbeeld van het Functionalisme en als stijlvoorbeeld van de Praagse Academie voor Creatieve Kunst. Ze heeft ensemblewaarden als functioneel onderdeel van de Companytown Batadorp, die voor Nederland als een zeer bijzondere stedenbouwkundige ontwikkeling aangemerkt dient te worden.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Dienstwoning(K)

Functie

Dienstwoning(K4)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument